

EDITORIAL

Reformes

Tot coincidint amb l'inici de la setmana, finalitzava el termini per la presentació de les declaracions de renda negatives o amb dret a devolució. Diuen les xifres que l'any 1988, la delegació d'Hisenda de Granollers va rebre unes 53.000 declaracions -entre positives i negatives-, i que l'any 1989, aquest nombre va augmentar fins a 59.000 declaracions, tenint en compte que els matrimonis tenien la possibilitat de fer la renda per separat si d'aquesta manera en sortien beneficiats. Enguany es preveu que la xifra continuï augmentant, però ja no tant, donat que els criteris de fer declaracions conjuntes o separades ja estan mínimament establerts, si més no, l'experiència de l'exercici anterior ha servit de pauta per l'actual.

Per l'any vinent, una nova reforma planeja sobre els contribuents. Una reforma que, segons sembla, ha de corregir les ambigüitats que encara existeixen en la llei que regula actualment aquest impost sobre les persones físiques. Segons indica el Llibre Blanc sobre la Reforma de la Imposició Personal sobre Renda i Patrimoni, la nova llei -que s'ha de debatre a partir del proper més de setembre- afavoreix als contribuents que tinguin ingressos inferiors als tres milions de pessetes anuals. D'aquesta manera es pretén que l'impost gravi les persones d'una manera més racional, proporcional i equànime, és a dir, que les persones amb més ingressos paguin més que aquelles que tenen uns ingressos més baixos. En aquest punt, cal també tenir present la intenció que hi ha de dotar a l'administració tributària d'un aparell de control que faci complir correctament la normativa de l'impost, eliminant al màxim el frau fiscal, tendència gairebé innata en alguns contribuents. I és que, en general, el contribuent no veu que els diners que ell es guanya amb el seu treball i l'estat es cobra a través dels diferents impostos vagin a parar a una millora de la qualitat de vida en la societat. Pel contrari, els ciutadans i contribuents només veuen que cada vegada han de pagar més i per més coses, fet que potència la desgana i la incredulitat davant d'aquests temes on només es veuen com a subjectes passius i fins i tot víctimes. Esperem doncs que els canvis que s'han de produir en aquest sentit siguin realment racionals i que sobretot, reportin un benefici d'alguna manera visible i palpable per tota la societat en general.

Reforma: paraula que d'alguna manera planteja un interrogant i crea expectativa, ara en el tema de la renda, ja que la gent s'acaba de rascar la butxaca pagant -a les declaracions positives- s'ha adonat del que té, però no té -en el cas de les declaracions amb dret a devolució-. El mateix mot es ve utilitzant des de fa un quant temps en l'àmbit de l'ensenyament, un terreny on, a més de les qüestions materials i econòmiques, es regula la qualitat i la quantitat de les matèries que ha d'aprendre una persona per a poder adquirir els coneixements mínims necessaris per a desenvolupar-se en un futur en el món professional. Quan es va començar a parlar de la Reforma de l'Ensenyament, les expectatives eren moltes, i ara, les decepcions comencen a ser moltes. Però l'ensenyament és un altre tema, totalment diferent a l'impost sobre la renda, encara que també està envoltat d'ambigüitats que fan necessària una bona reforma.

PlaçaGran

Crònica del Vallès Oriental

Edita
Premsa Vallesana

Cap de redacció: Miriam Viaplana.

Caps de secció. Informació General: Llorenç Pascual. Cultura: Miriam Viaplana. Esports i art: Joan Sala Vila.

Redactors, corresponsals i col·laboradors: Montse Mir, Pilar Pereira, Josep Garcia, Lourdes Giménez, Ofèlia Roca, Joan Serrat, Jordi Riera, Salvador Montes, Lola Robles, Xavier Mari, Xavi Muntanya, Alvar Maduell, Ruth Sala, Núria Arbea, Toñi Nieto, Joan Pujol, Pere Comas, Martí Parera, Pere Mateu,

Juli G. Valls, Josep Macià, Lourdes Cubells, Pere Valls, Josep Garrell, Esteve Sala i Joan Colomé.

Fotografia: Josep Garcia i Esteve Gironella.

Redacció, Administració i Publicitat: Roger de Lúria, 1 1r. - Tel. 870 47 09 (Dues línies)

Fax: 870 47 09 - 08400 Granollers

Fotocomposició: Edicatsa Impressió: Editorial Gironina, S.A.

Dipòsit legal: B 332278

Distribució: Rafael Palomo

"Plaça Gran" és un setmanari plural que no ha de compartir necessàriament les opinions dels seus col·laboradors, que són atribuïdes únicament a les persones que les signen.

Sac de somriures

Conxi Ayala*

Saber somriure ajuda a contemplar allò de bo que té la vida, a perdonar allò que ens fa mal, a trobar aquelles espurnes que poden fer que un dia qualsevol es torni un dia de festa.

No costa gaire ser, cada persona, com un sac de somriures gairebé inexhaurible. Fins en moments de tristor, un somriure pot ser com una llumeta per tal de superar, a poc a poc, aquest patiment.

Un somriure obre les portes del nostre cor envers els altres, i ens ajuda a establir amb les persones un diàleg fecund.

Però, no ha de ser un somriure superficial i frívol, sinó un somriure que brolla del més íntim del nostre ser, com un perfum que ajuda a donar a cada instant de la vida el sentit que mereix. Aquest somriure és fruit d'una actitud dinàmica d'obertura, de

comprensió i d'estima envers els altres i, conseqüentment, envers nosaltres mateixos.

A més, somriure estalvia energia: hom ha de bellugar molts menys múscles per somriure que per adoptar un posat enfadat! I ben segur que cadascú sabrà trobar, amb creativitat, moltes maneres d'aprofitar molt bé aquesta energia emmagatzemada del nostre sac de rialles.

Conxi Ayala és de l'Àmbit Maria Corral

Tercer món: pa o fusells?

Sebastià Benet*

Els imprevistos canvis polítics europeus, han convertit en obsolets els plantejaments de tot tipus que es basaven en la política de blocs. Ni l'OTAN ni el Pacte de Varsòvia sembla que puguin tenir gaire futur. Els USA no han tingut més remei que reduir el seu presupost d'armament, sembla que en una proporció mínima però significativa, trencant amb l'habitual increment "necessari" per equilibrar la força de l'URSS, que necessita els rubles per menjar, en lloc de dedicar-los a uns míssils que mai no seran disparats.

Els grans "capos" de la màfia de les armes han d'estar força preocupats. Les fàbriques d'armes no hauran pas de parar, els exèrcits no seran pas suprimits malgrat que no tinguin cap enemic del que defensar-se, però els increments a que s'havien acostumat no es podran mantenir. Caldrà dedicar una atenció especial a mercats que fins ara eren atesos amb armes de segona mà o amb artefactes experimentals, i caldrà crear noves necessitats artificials, igual com les lleis del lliure mercat permeten aplicar el màrketing a la promoció del pa torrat que aprima, a les aigües de colònia que sedueixen, o a les begudes de cacau que fan guanyar olímpiques.

Una nova amenaça, doncs, plana sobre el sofert Tercer Món. Sempre ha "necessitat" armes, ja sigui per lliurar-se del dictador de torn, o per armar les policies que defensen aquell dictador, o per lluites tribals o ètniques herència d'un colonialisme irresponsable, o per mantenir guerres difícils d'entendre des d'aquí, que sembla que ningú no té cap interès en acabar. Doncs bé, els "viatjants" d'armes, que cobren unes bones comissions, concentraran la seva activitat en el Tercer Món. I en aquesta activitat hi entra, com sempre hi ha entrat, la corrupció de polítics o de militars, i de tots els que facin falta per assegurar l'operació i que s'accepti qualsevol preu sense regatejar.

Cal tenir present que, en un o altre nivell, tots els països del Tercer Món, tenen necessitats primàries no solament sense solucionar sinó que no s'hi veuen camins de solució, i sovint s'agregen progressivament. Alguns, amb sequeres perpètuas, estan al límit de la supervivència, altres pateixen fam i malnutrició de generació en generació, amb una mortalitat infantil elevadíssima. Renuncio a dibuixar tots els mo-

dels que s'inclouen en el Tercer Món, però de tots ells es pot afirmar sens dubte que tenen necessitats absolutament prioritàries sobre l'armament, i que no disposen de diners per pagar-se-les.

Doncs bé, a aquest "mercat", que necessita pa i ajut per desenvolupar les seves pròpies riqueses, que està atribolat per un deute extern que mai no podrà pagar, els països industrialitzats, tan civilitzats ells, li subministren instruments de mort, que en definitiva acabaran de buidar les seves arques, i agreujaran la situació, afegint més morts als que fan la fam, la malaltia i la marginació.

Evidentment, hom té raons per pensar que això que el món va avançant irreversiblement vers la civilització, és una gran mentida. Hi va haver un moment, en que es va pensar que els camps de concentració i les cambres de gas del nazisme, havien estat l'últim horror contemporani, obre d'un boig amb deliris de grandesa.

Però l'home és l'animal més cruel, i sempre és capaç de superar la seva crueltat. Els traficants d'armes no són bojos, com Hitler. Són pitjor que bojos. Són persones amb aparença normal, potser incapaços de matar una mosca, però que, fredament, fabriquen i venen instruments que serveixen per matar. És clar que podran dir que sovint les armes són un element dissuasori, o simplement defensives, i s'empararan amb aquell desgraciat aforisme de "si vols la pau prepara la guerra". La veritat és que els fabricants d'armes no vigilen pas l'ús que se'n farà. No ho consideren la seva responsabilitat. La indústria armamentista actua amb un cert clima de secret, però protegida pels governs. I no existeix, que jo sàpiga, un Gremi Oficial de Fabricants d'Armes, amb un codi ètic i una vigilància perquè es compleixi. Perquè cal reconèixer que, malgrat la perversitat intrínseca de les armes, una cosa és vendre-les a un govern democràtic, i una altra a un dictador que les utilitzarà contra el mateix poble que les paga; una cosa és subministrar-les a un moviment alliberador d'una tirania, i una altra a un grup mafios.

Seria massa simplista pensar que el sol fet d'eliminar les armes duria la pau al món. Les armes continuaran tenint demanda mentre les relacions entre els homes no es basin en la justícia i en la raó, en la llibertat i en el diàleg.

És encoratjador que s'hagi iniciat una època de distensió entre els dos grans blocs, que haurà de portar a una reducció progressiva dels programes d'armament. Però el món és ple de conflictes que es pretén de resoldre amb les armes, quan només es podran solucionar asseient-se al voltant d'una taula, reconeixent cada part la seva culpa, i cercant la solució millor pel poble. Però, mentrestant la barbàrie s'imposa, i les armes prenen el lloc de la raó. Recordem l'actuació dels USA, el país més democràtic del món (!), a Panamà, en una razzia digna d'Adolf Hitler. Pensem en el proper Líban, torturat per un conflicte que sembla insoluble. En l'Afganistan, on Gorbatsxov no pot liquidar una guerra provocada pels seus antecessors. En Cambotja, horroritzada altra vegada per l'amenaça dels kmers rojos, que van assassinar centenars de milers de persones innocents, i que poden tornar a fer-ho. N'hi ha moltes més de guerres o guerrilles a l'Àsia, a Latinoamèrica i a l'Àfrica. I hi ha diversos terrorismes que s'han enquistat a la societat, per la tossuderia i la ceguesa de terroristes i governants. No cal seguir per posar en evidència que la irracionalitat és la norma en les relacions entre els grups humans, i que els fabricants d'armes tenen el mercat assegurat per fer el seu agost durant molt de temps.

I l'Estat espanyol no està pas lliure de culpa: és el vuitè exportador mundial d'armes. Els seus clients són o han estat Iran i Irak, que es mataven entre ells. També el Xile de Pinochet, i el règim autocràtic del Marroc. L'Estat espanyol, com tots els traficants d'armes, es renta les mans sobre allò que es fa amb les seves armes. És preocupant que els principis ètics que tant s'han invocat per part del govern de Madrid, admetin excepcions. El govern de l'Estat no ha estat capaç de sortir-se de la dinàmica en que estan immersos tots els països "democràtics", i, encara que d'una manera vergonyant, sense parlar-ne gens, no està disposat a deixar el negoci de l'armament. Com tampoc no està disposat, per completar el quadre, a complir els seus compromisos de cedir al Tercer Món el 0,7% del seu producte interior brut.

—No és això base suficient per justificar l'objecció fiscal? Quina altra cosa pot fer el ciutadà anònim, quan el govern elegit democràticament prescindeix dels principis ètics?

Sebastià Benet és membre de Justícia i Pau